

**Sprawozdanie z kontroli przeprowadzonej w Domu Pomocy Społecznej
„Nasz Dom” z siedzibą w Gliwicach, przy ul. Derkacza 10**

Termin i zakres kontroli

Termin przeprowadzonej kontroli: 20-29 stycznia 2022 roku.

Dyrektor kontrolowanego podmiotu został poinformowany o przystąpieniu do kontroli w dniu 20 stycznia 2022 roku.

Kontrolą objęto okres od 1 grudnia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku.

Kontrolę przeprowadził Sędzia wizytujący Joanna Małachowska z IV Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Gliwicach.

Poprzednia kontrola została przeprowadzona w okresie od 18 stycznia 2021 roku do 29 stycznia 2021 roku przez Sędziego Sądu Rejonowego w Gliwicach Michała Kiełba.

Podstawa prawna kontroli: art. 43 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 1878 ze zm.).

Kontrola przeprowadzona w dniach 20-29 stycznia 2022 roku polegała na analizie dokumentów i informacji przekazanych przez podmiot kontrolowany w zakresie funkcjonowania placówki w okresie objętym kontrolą. Ze względu na stan epidemii i wynikające z niego zagrożenia, a także realizując wydane w tym zakresie wytyczne Prezesa Sądu Okręgowego w Gliwicach, kontrola została przeprowadzona za pomocą środków komunikacji na odległość.

CZEŚĆ I

Ustalenia wstępne

Podstawą funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej „Nasz Dom” w Gliwicach, ul. Derkacza 10 (zwanego dalej jako DPS Nasz Dom) są:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U.2019.1507 j.t. ze zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2020 r., poz. 713);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz.U.2019.511 j.t. ze zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U.2019.869 j.t.);
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U.2018.734 j.t. ze zm.);
- decyzja Wojewody Śląskiego z dnia 19 lutego 2007 roku (PS/II/9013/23/08) w sprawie zezwolenia na prowadzenie przez Miasto – na prawach powiatu – Gliwice domu pomocy społecznej po nazwę: Dom Pomocy Społecznej „Nasz Dom: z siedzibą w Gliwicach, przy ulicy Derkacza 10;
- Statut DPS Nasz Dom nadany Uchwałą nr IV/27/2011 Rady Miejskiej w Gliwicach z dnia 3 lutego 2011 roku;
- Regulamin Organizacyjny.

DPS Nasz Dom jest jednostką organizacyjną Miasta Gliwice. Nie posiada osobowości prawnej. Dyrektorem Placówki jest Pan Rafał Marek. Organem nadzorującym jest Prezydent Miasta Gliwice.

DPS Nasz Dom jest jednostką stałego pobytu o zasięgu ponadgminnym, przeznaczoną dla osób w podeszłym wieku i posiada 122 miejsca stacjonarne. Zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę oraz zaspakaja niezbędne potrzeby bytowe, wspomagające, religijne i społeczne. Szczegółową organizację, zakres obowiązków i uprawnienia pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy określa regulamin organizacyjny placówki, opracowany przez Dyrektora DPS i zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Gliwice. W strukturze organizacyjnej placówki wyodrębnia się działy: socjalno-wspomagający, medyczno-opiekuńczy, rehabilitacyjny, socjalno-wspomagający, finansowo-księgowy i administracyjno-gospodarczy. Aktualnie w DPS Nasz Dom zatrudnionych jest 80 osób.

W okresie objętym kontrolą DPS Nasz Dom co do zasady nie był kontrolowany przez inne podmioty, jedynie w dniach 8 kwietnia 2021 roku, 18 czerwca 2021 roku i 16 lipca 2021 roku upoważnieni przez Powiatowego Państwowego Inspektora Sanitarnego prawnicy pobierali próbki wody ciepłej.

CZEŚĆ II

Legalność pobytu pensjonariuszy

A) Informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia dokumentacji stanowiącej podstawę przyjęcia do domu pomocy społecznej mieszkańców z zaburzeniami psychicznymi osób przyjętych w okresie objętym kontrolą:

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w DPS Nasz Dom przebywało 113 osób. W 2021 roku zmarło 30 pensjonariuszy.

W okresie objętym kontrolą do Placówki zostało przyjętych 49 osób, 13 z nich zmarło, 1 zrezygnowała.

W DPS Nasz Dom nie przebywają osoby ubezwłasnowolnione.

Na podstawie analizy dokumentacji udostępnionej przez kontrolowany podmiot ustalono, że w okresie objętym kontrolą do DPS Nasz Dom przyjęto następujących pensjonariuszy, którzy nadal przebywają w placówce:

1. M. W. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
2. A. C-S umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
3. S. T. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
4. Z.P. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, początkowo na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach w trybie zabezpieczenia w sprawie o sygn. akt IV RNs 1660/18, a następnie począwszy od 14 września 2021 roku za pisemną własną zgodą (postanowieniem z dnia 13 września 2021 roku w sprawie o sygn. akt IV RNs 1660/18 stwierdzono brak podstaw do przyjęcia w/w do domu pomocy społecznej bez zgody);
5. H. H. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
6. R. K. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
7. D. Ź-B umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;

8. J. F. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
9. K. W. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą, choć przed Sądem Rejonowym w Gliwicach, z wniosku Dyrektora OPS w Gliwicach, pod sygn. akt IV RNs 1000/21, toczy się postępowanie o umieszczenie w/w w domu pomocy społecznej bez zgody (niezakończony);
10. L. G. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
11. J. Rz. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
12. A.P. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
13. K. R. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, w oparciu o skierowanie Dyr. MOPS w Mysłowicach, za zgodą;
14. Ł. Cz. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
15. S. H. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
16. J. N. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
17. J. S. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
18. F. S. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
19. H.G. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
20. W.B. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
21. E.T. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
22. L.B. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą wyrażoną w dniu 29.06.2021 r. w ramach wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego z OPS w Gliwicach, lecz wątpliwą, albowiem z zaświadczenia lekarskiego z dnia 28.06.2021 r. wynika, że u L.B. zdiagnozowano zespół otępienny, stan zdrowia pozwala na umieszczenie w dps dla niepełnosprawnych intelektualnie;
23. K.H. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, w oparciu o skierowanie Prezydenta Miasta Chorzów, na podstawie prawomocnego postanowienia SR w Chorzowie z dnia 20.05.2021 r., sygn. akt III RNs 545/20;
24. A.S. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
25. M.T. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, w oparciu o skierowanie Prezydenta Miasta Chorzowa, za zgodą;
26. L.K. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
27. E.Sz. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
28. E.J. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, w oparciu o skierowanie MOPS w Tychach, za zgodą;
29. M.O. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
30. Z.K. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice z 4.11.2021 r., wniosek złożony ustnie w dniu 12.10.2021 r. oświadczenie odebrał pracownik socjalny, uczestnik podpisał, ale zgoda wątpliwa, ponieważ rozpoznanie z dnia 28.09.2021 r. otępienie typu alzheimer;
31. R.D. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;

32. M.Sz. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
33. J.W. umieszczony na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
34. B.Dz. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą;
35. T.L. umieszczona na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, w oparciu o prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 8.06.2021 r. sygn. akt IV RNs 947/20, dysfunkcje w zakresie mowy, słuchu, wzroku, zaśw. lekarskie z 12.10.2021 r.;

B) Informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia dokumentacji medycznej dotyczącej zastosowania przymusu bezpośredniego lub rejestru przypadków zastosowania przymusu bezpośredniego:

W DPS Nasz Dom są opracowane procedury stosowania przymusu bezpośredniego na wypadek gdyby była potrzeba jego zastosowania.

W okresie objętym kontrolą nie stosowano środków przymusu bezpośredniego.

C) Informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia dokumentacji medycznej dotyczącej świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

Z informacji kierownictwa DPS Nasz Dom wynika, że w okresie objętym kontrolą nie wykonywano w nim świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko.

D) Informacje dotyczące współdziałania kontrolowanego podmiotu z rodzinami i opiekunami osób z zaburzeniami psychicznymi:

Mieszkańcy mogą się kontaktować z rodzinami telefonicznie, bądź przez rozmowy video oraz wizyty osobiste. Wizyty w pokojach mieszkańców mogą odbywać się przez osoby zaszczepione lub z wynikiem ujemnym testu na covid-19, ważnym 48 godzin. Wizyty osób niezaszczepionych i bez testu odbywają się w wydzielonym miejscu, w izolatorium, z zachowaniem reżimu sanitarnego przez szybę ochronną z pleksi. Wszystkie wizyty odbywają się po wcześniejszym, telefonicznym lub osobistym umówieniu odwiedzin u pracowników socjalnych. Pracownicy kontaktują się z rodzinami i opiekunami mieszkańców osobiście z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego oraz telefonicznie.

E) Informacje dotyczące prawidłowości i terminowości załatwiania skargi i wniosków osób z zaburzeniami psychicznymi:

W DPS Nasz Istnieje zeszyt skarg i wniosków, do którego nie było żadnego wpisu w 2021 r.. Została złożona 1 skarga do Urzędu Miejskiego w Gliwicach, związana z brakiem możliwości opuszczania placówki przez mieszkańców. Udzielona została pisemna odpowiedź na skargę.

F) Kontakt bezpośredni z pensjonariuszami:

Ze względu na stan epidemii i wynikające z niego zagrożenia, a także realizując wydane w tym zakresie wytyczne Prezesa Sądu Okręgowego w Gliwicach, kontrola została przeprowadzona za pomocą środków komunikacji na odległość, a w rezultacie odstąpiono od bezpośredniego kontaktu z pensjonariuszami.

G) Wydawanie zaleceń pokontrolnych oraz sprawdzanie prawidłowości i terminowości ich realizacji:

W trakcie poprzedniej kontroli nie wydano zaleceń pokontrolnych, a zatem nie zachodziła konieczność sprawdzenia prawidłowości i terminowości ich realizacji.

H) Podejmowanie innych czynności zmierzających do usunięcia uchybień i zapobiegania ich powstawaniu:

W toku poprzedniej kontroli nie stwierdzono uchybień w przestrzeganiu praw osób z zaburzeniami psychicznymi, nie zachodziła konieczność podejmowania innych czynności zamierzających do ich usunięcia.

I) Prawidłowość stosowania ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

Z oświadczenia dyrektora DPS Nasz Dom wynika, że w okresie objętym kontrolą dyrektor kontrolowanej placówki nie stosował ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej przez mieszkańców, o którym mowa w art. 55 ust. 2b-2f wymienionej wyżej ustawy o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał jednak zakaz opuszczania placówki, w związku z zagrożeniem SARS-CoV-19 na podstawie Polecenia nr 20/2020 Wojewody Śląskiego z dnia 12 marca 2020 r., a także zakazu wydanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach z dnia 20.03.2020 r. oraz licznych rekomendacji Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, od miesiąca czerwca 2021 r. zgodnie z rekomendacjami z dnia 19.05.2021 r. oraz 05.10.2021 r.

CZEŚĆ III

Sprawdzenie warunków pobytu osób z zaburzeniami psychicznymi

A) Opis warunków mieszkalnych i sanitarnych:

Mieszkańcy domu pomocy społecznej mają do dyspozycji jednoosobowe pokoje, niektóre z odrębnym węzłem sanitarnym. Wewnątrz domu funkcjonuje rozległa jadalnia, pralnia, kaplica, świetlice (terapeutyczna oraz telewizyjna), sala rehabilitacji, aneksy kuchenne. Mieszkańcy w cięższym stanie chorobowym przebywają w pokojach dwuosobowych, umieszczonych w pobliżu dyżurek pielęgniarek.

B) Informacje na temat przeprowadzonych bądź planowanych remontach:

Remonty wykonywane są na bieżąco. W 2021 roku były wykonane remonty pokoi mieszkańców, remont łazienki, malowanie kuchni i magazynów spożywczych z wymianą rurociągu, termomodernizacja budynku została zakończona 18.11.2021 r.,

C) Informacje na temat opieki zdrowotnej zapewnionej pensjonariuszom:

Wizyty lekarza pierwszego kontaktu odbywają się 2x w tygodniu oraz w razie potrzeby zamawiane są wizyty domowe, w stanach zagrożenia życia wzywane jest pogotowie ratunkowe. Konsultacje psychiatryczne odbywają się w razie potrzeby, stacjonarnie i w ramach teleporady.

CZEŚĆ IV

Kontakt bezpośredni z pensjonariuszami

Informacje na temat kontaktu bezpośredniego zawarto w części II pkt f protokołu.

CZEŚĆ V

Wnioski z kontroli i ogólna ocena kontrolowanego domu pomocy społecznej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi przebywających w DPS Nasz Dom. Zaleca się jednak, na podstawie analizy dokumentacji mieszkańca L.B. (poz. 22 wykazu mieszkańców przyjętych w 2021 roku), umieszczonego na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, za zgodą wyrażoną w dniu 29.06.2021 r. w ramach wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego z OPS w Gliwicach, którą jednak należało uznać za wątpliwą, albowiem z zaświadczenia lekarskiego z dnia 28.06.2021 r. wynika, że u L.B. zdiagnozowano zespół otępienny, a stan zdrowia pozwala na umieszczenie w dps dla niepełnosprawnych intelektualnie, by wystąpić do właściwego sądu rejonowego z wnioskiem o umieszczenie w/w w domu pomocy społecznej bez zgody.

Podobnie w przypadku mieszkańca Z.K. (poz. 30 wykazu mieszkańców przyjętych w 2021 roku), umieszczonego na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice z 4.11.2021 r., na wniosek złożony ustnie w dniu 12.10.2021 r. (wniosek/oświadczenie odebrał pracownik socjalny, Z.K. podpisał), ale zgoda wątpliwa (nie można jej uznać za wyrażoną świadomie), ponieważ u w/w w dniu 28.09.2021 r. rozpoznano otępienie typu alzheimer.

Odnosnie do mieszkańca T.L. (poz. 35 wykazu mieszkańców przyjętych w 2021 roku), umieszczonej na podstawie decyzji Prezydenta Miasta Gliwice, w oparciu o prawomocne postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 8.06.2021 r. sygn. akt IV RNs 947/20, u której występują dysfunkcje w zakresie mowy, słuchu, wzroku, według zaśw. lekarskiego z 12.10.2021 r., by wystąpić do Prokuratora z wnioskiem o rozważenie skierowania do właściwego sądu wniosku o ubezwłasnowolnienie T.L.

Sędzia Joanna Małachowska

